

EU-LIFE Nature ansökan 2018 Åtgärdsförslag Ätran

Ätrafors Ätrons gamla åfåra

Natura 2000 område

Åtgärd: Minimitappning eventuellt kompletterad med biotopvård, lekbottnar.

Betydelse för N2000 arter: Stor potential som lek och uppväxtområde (Sjöstrand 1998)

Betydelse för habitat: Minimitappning skulle skapa ny forssträcka ca 750 meter

Förankring: Godkännande krävs från kraftbolag och närboende, ingen övrig påverkan.

Länsstyrelsen har föreslagit denna åtgärd i sin bevarandeplan för Ätran 2013.

Cost-Benefit: Mycket stora positiva biologiska effekter på bevarandemål till låg kostnad

Lia nedlagt kraftverk med damm

Natura 2000 område

Åtgärd: Åtgärda partiellt vandringshinder med damm

Förankring: Länsstyrelsen har redan satsat pengar i förankringsprocess och köpt vissa delar.

Cost-Benefit: Stora positiva biologiska effekter på bevarandemål där medel redan satsats.

Höjer tillgängligheten, ekologiska statusen på området från Lia till Älvsered (Ödegårdets kraftverk).

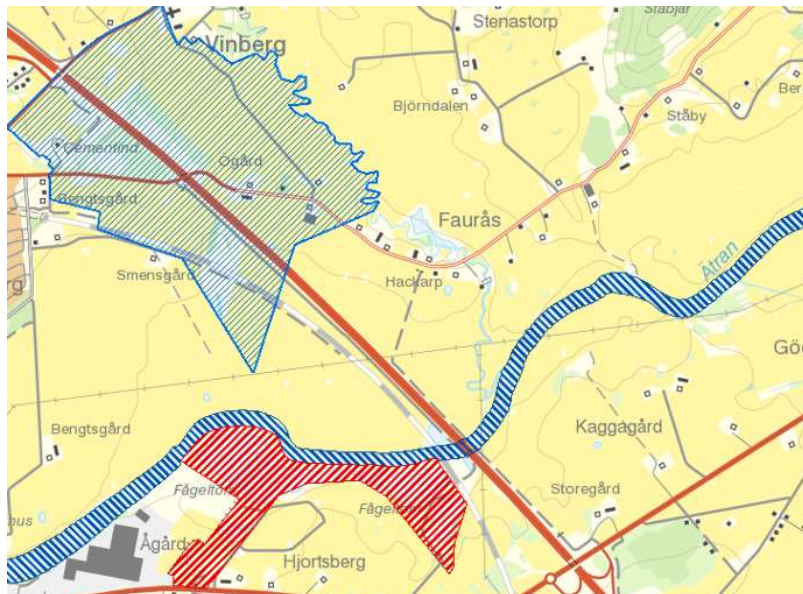
Vinån

Utanför N2000 Ätran

Åtgärd: Vandringshinder eventuellt kompletterat med biotopvård, lekbottnar.

Vandringshinder: Stora lek- och uppväxtområden för Ätrans N2000 arter

Förankring: Ingen tidigare förhandling med kraftverksägarna, dikningsföretag?

Lillån

Utanför N2000 Ätran

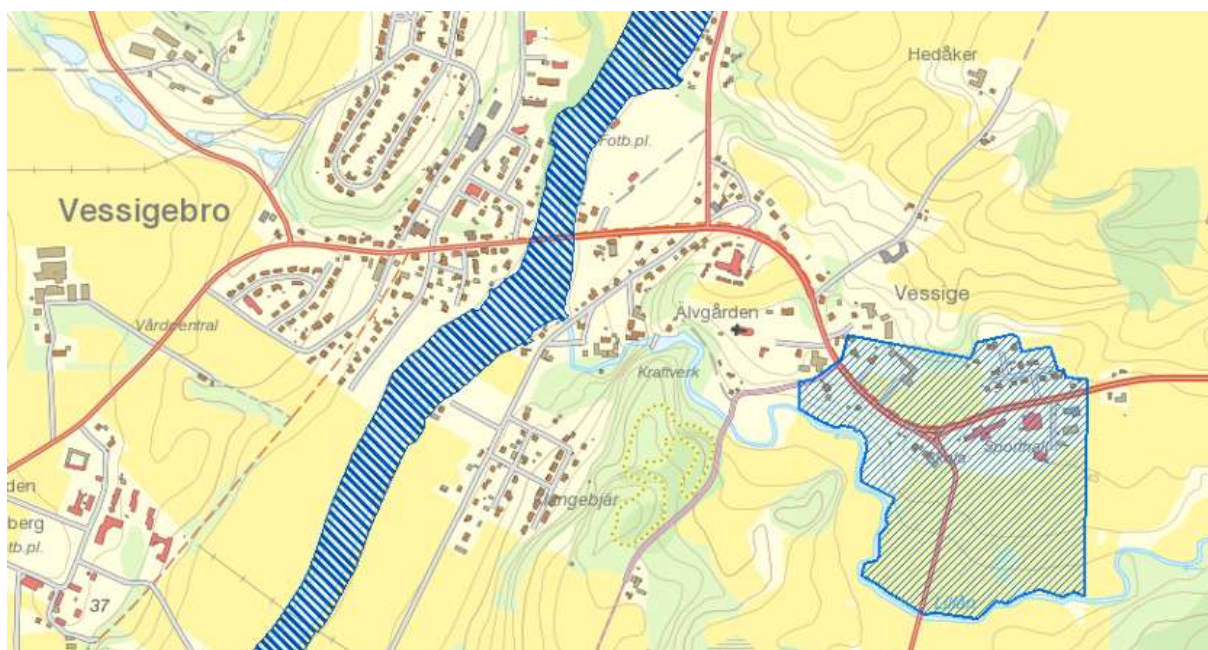
Åtgärd: Lyft av leklax från Ätran, krafverksägare positiv till samarbete för utvandring

Betydelse för N2000 arter: Stor potential som lek och uppväxtområde, tidigare utfört lyft

Betydelse för habitat: Lämpliga habitat finns redan

Förankring: Godkännande från kraftbolag och fiskerättsägare, ingen övrig påverkan

Cost-Benefit: Stora positiva biologiska effekter till låg kostnad. Ger kunskap, kan avbrytas.

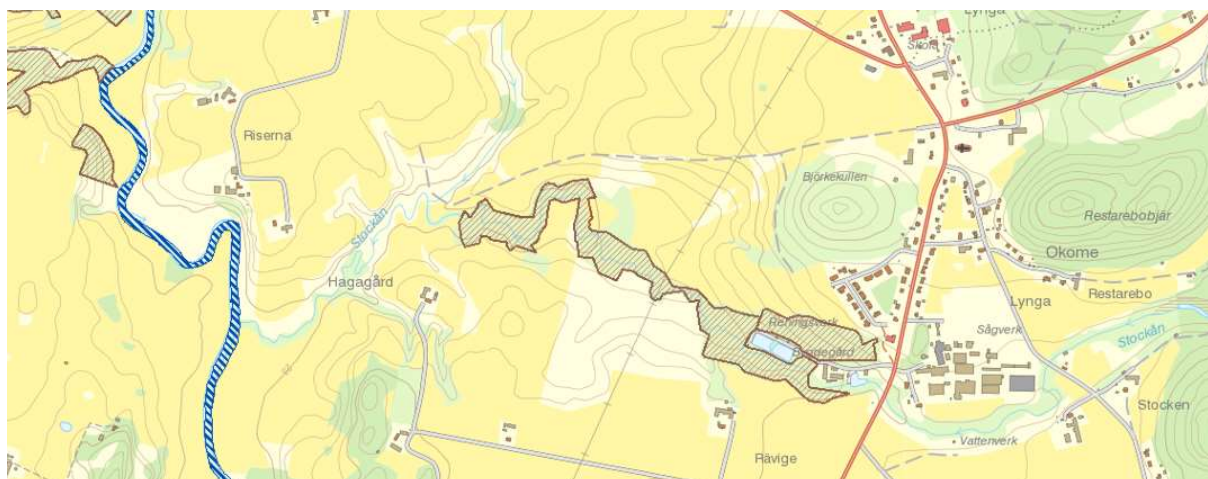
Stockån

Utanför N2000 Ätran

Åtgärd: Vandringshinder utrivning/omlöp finansierad. Utrivning/omlöp eller laxlyft enligt ovan

Förankringsprocess: Har gått långt då bidrag redan är utbetalt till Falkenbergs kommun.

Cost-Benefit: Rivning relativt höga kostnader, laxlyft relativt låga kostnader. Laxlekområden ända till Stockasjöarna skulle bli tillgängliga vid båda åtgärderna.

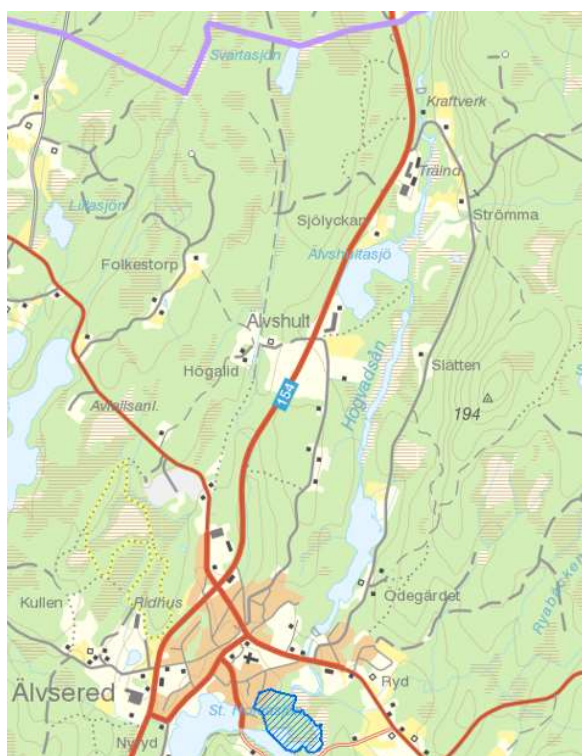
Ödegärdet och Strömma kraftverk

Utanför N2000 Högvasån

Åtgärd: I första hand minimitappning vid Ödegärdets kraftverk. I andra hand fiskvägar.

Förankringsprocess: Samma kraftverksägare till båda kraftverken, kontakter tagna.

Cost-Benefit: Minimitappning viktig i kombination med åtgärder vid Lia. Fiskvägar skulle ge många kilometer extra lek- och uppväxtområden. Förutsättningarna för att uppfylla bevarandemålet för ett rikt bestånd av flodpärlmussla uppströms skulle kraftigt förbättras.

Staten har satsat stora resurser (>150 milj SEK) på ex kalkningsåtgärder inom Högvadsåns avrinningsområde för att upprätthålla god biologisk och kemisk bevarandestatus enligt EU:s direktiv.

Falkenbergs kommun har tillsammans med Hav, länsstyrelsen i Halland m.fl. drivit Hertingprojektet där stora resurser (>34 milj SEK) satsats för vandringsfisk.

Dessa projekt utgör en viktig grund för fortsatta åtgärder och innebär också att varje satsad krona fortsättningsvis får en dubbel utväxling såväl ekonomiskt som ekologiskt.

Vid EU-LIFE mötet i Göteborg 2017-11-13 redovisades hittills framtagna åtgärdsförslag för atlantlaxen i Örekilsälven, Säreån, Lärjeån, Rolfsån och Fylleån.

Ätran har ett av Sveriges starkaste bestånd av genuin, genetiskt unik atlantlax. Även genetisk särart bör ligga till grund för åtgärdsinsatser. Ätran med Högvadsån är Sveriges enda Indexälv för atlantlax vilket innebär att insamlade data från dessa områden ligger till grund för utvärderingar och förvaltningsplaner nationellt och internationellt (ICES, NASCO). En säkring av verksamheten vid forskningsstationen i Nydala, Högvadsån och Herting, Ätran Falkenberg, borde ingå i planeringen.

På dessa grunder vore det rimligt att även Ätran ingår i ansökan för EU-LIFE Nature för atlantlaxen. Därför har jag gjort denna sammanställning av angelägna åtgärdsobjekt ovan. Länsstyrelsen har även gjort ett antal utredningar av lämpliga åtgärdsobjekt varifrån jag citerar från en rapport nedan. Även VISS innehåller basuppgifter om vandringshinder och lämpliga åtgärdsobjekt.

Länsstyrelsen i Halland deltog med fyra tjänstemän vid mötet 2017-11-13 och har eget möte nästa vecka om sitt deltagande med Fylleån. Då Hallands län har många projektidéer som ligger långt framme finns goda möjligheter att delta i det nu aktuella EU-projektet även med Ätran för att erhålla matchande bidrag till att bibehålla och förbättra Ätrons bevarandestatus och roll som indexälv.

”Åtgärder för vandringsfisk och levande vattendrag i Ätrradalen Halland - sex biflöden till Högvadsån

I projektets redovisning ingår följande delrapporter:

1. Inledning
2. Projektbeskrivning, metod och utvärdering
3. Biologisk undersökning och utvärdering i sex biflöden till Högvadsån i Ätrons avrinningsområde
4. Hjärtaredsån - Beskrivning, förslag till åtgärder och uppföljning
5. Kvarnbäcken - Beskrivning, förslag till åtgärder och uppföljning
6. Rammbäcken - Beskrivning, förslag till åtgärder och uppföljning
7. Ryenbäcken - Beskrivning, förslag till åtgärder och uppföljning
8. Stockån - Beskrivning, förslag till åtgärder och uppföljning
9. Österbäcken - Beskrivning, förslag till åtgärder och uppföljning”

”Biologisk undersökning och utvärdering i sex biflöden till Högvadsån i Ätrons avrinningsområde
Flodpärlmusslorna i Högvadsån och dess biflöden uppnår inte gynnsam bevarandestatus enligt bevarandeplanen. Och utifrån vår bedömning så beror det på, konnektiviteten, förändringar i habitatet och för låga tätheter av musslornas värd fisk”.